

AUDITORI BARRADAS

Rambla de Just Oliveras, 5

15 d'octubre, a les 19.30 h

Telèfon: 93 337 79 67

Metro L1: Rambla Just Oliveras

MUSEU DE L'HOSPITALET. EDIFICI DE CASA ESPANYA

Carrer de Joan Pallarès, 38

22 d'octubre, a les 19.30 h

Telèfon: 93 338 13 96

Metro L1: Rambla Just Oliveras

MUSEU DE L'HOSPITALET. MASIA DE CAN RIERA

Carrer de la Riera de l'Escorxadó, 17

24 d'octubre, a les 19 h

Telèfon: 93 403 2997

Metro L1: Rambla Just Oliveras

CENTRE CULTURAL LA BÒBILA

Plaça de la Bòbila, 1

24 d'octubre, a les 19 h

25 d'octubre, a les 18 h

Telèfon: 93 480 71 82

Metro L5: Pubilla Casas / **Metro L5:** Can Vidalet

Trambaix T1-T2-T3: Ca n'Oliveras

CENTRE CULTURAL BELLVITGE-GORNAL

Plaça de la Cultura, 1, 2a planta

14 de novembre, a les 19 h

Telèfon: 93 264 15 66

Metro L1: Bellvitge

FGC: Bellvitge

CENTRE CULTURAL SANTA EULÀLIA

Carrer de Santa Eulàlia, 60 (plaça interior)

21 de novembre, a les 19 h

Telèfon: 93 298 85 88

Metro L1: Santa Eulàlia

Hi col·laboren:

Diputació
Barcelona

Obra Social "la Caixa"

PARRÒQUIA DE
SANTA EULÀLIA
DE MÈRIDA

La Bòbila

Santa
Eulàlia

Bellvitge
el Gornal

BARRADAS

Museu de L'Hospitalet
Casa Espanya. Espai d'història

Museu de L'Hospitalet
Can Riera. Espai de memòria

Agraïments

Julita Sanou, Ferran Soriano, Ramón Vilalta, Maria Candel, Parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida, Fundació Paco Gandel, Fundació Obra Social "la Caixa", Museu de L'Hospitalet, Centre Cultural la Bòbila, Auditori Barradas, Centre Cultural Bellvitge i Centre Cultural Santa Eulàlia

Ajuntament de L'Hospitalet

Aquesta tardor, la ciutat de L'Hospitalet retrà un nou homenatge a Paco Candel, un dels seus referents més preuats en la lluita per la recuperació dels valors de justícia social i democràcia a la ciutat.

En aquesta ocasió, celebrem el 50è aniversari de la publicació del llibre *Els altres catalans*, la seva obra més emblemàtica i que avui en dia encara és tot un referent plenament vigent en la nostra societat.

Conjuntament amb l'exposició "Candel, la llibertat d'expressió", que el Museu de L'Hospitalet presentarà a l'edifici Casa Espanya, també s'escenificarà l'obra teatral creada expressament per a la ocasió, on participa altruïstament un nombrós i representatiu grup de ciutadans i ciutadanes de L'Hospitalet.

És, doncs, per mi un motiu de gran satisfacció poder-vos-ho recomanar, alhora que aprofito per agrair a totes les persones implicades la tasca feta.

Us convido a gaudir-ne.

Núria Marín i Martínez
Alcaldesa de la ciutat

Candel, l'altre català

L'any passat es va commemorar el cinquantenari de la publicació d'*Els altres catalans*, llibre d'assaig i reflexió sociològica escrit per Francesc Candel (Cases Altas, 1925 - Barcelona, 2007). Arreu del país es van organitzar un gran nombre d'activitats en reconeixement de la gran transcendència d'aquest llibre i de la seva punyent actualitat. En efecte, la gran explosió demogràfica de Catalunya del segle XX i del que portem del segle XXI s'explica en gran part pels persistents corrents migratoris que han fet que avui en dia un 40 per cent de la gent que viu a

Catalunya hagi nascut fora. En el seu llibre, Candel analitza l'impacte de les onades immigratòries que van irrompre a Catalunya, especialment durant les dictadures de Miguel Primo de Rivera (1923-1930) i de Francisco Franco (1939-1975). En aquesta darrera, a més, el Règim volia treure'n partit per tal d'anorrear definitivament la identitat catalana.

Arribat a Catalunya quan tenia dos anys, procedent de la zona castellanoparlant del País Valencià, Candel va viure en les barriades de sota Montjuïc, formades per barraques i unes edificacions molt precàries dites "cases barates". Malgrat tot, va adquirir les competències necessàries per acomplir la seva gran il·lusió: ser escriptor i descriure els ambients en què li havia tocat viure, tot denunciant la injustícia social que generava aquella realitat. Des d'aquesta condició va exercir la funció d'interfície entre dos universos, el dels catalans d'origen i el dels immigrants vinguts de diverses terres espanyoles, que malgrat la seva induïda desconexió es necessitaven mútuament. Els catalans de tota la vida per no veure's minoritzats demogràficament i els nous vinguts per aprofitar totes les oportunitats que els havia negat la seva terra nadiua i que podrien trobar en la terra que els havia acollit. Aquelles persones no es consideraven plenament catalanes, però subliminalment sabien que acabarien sent-ne del tot. Per això Candel els anomenà "altres catalans", amb el benentès de la transitorietat d'aquesta condició.

La possibilitat de plasmar el contingut d'*Els altres catalans* en un espectacle teatral la va suggerir Pere Baltà, president de la Fundació Paco Candel, a Joan Soto en el curs d'un sopar literari celebrat amb motiu del cinquantenari del llibre a L'Hospitalet. Els anys seixanta Baltà i Soto formaven part de col·lectius de joves compromesos amb la promoció d'activitats cíviques i culturals als seus respectius municipis, el Prat (Joventut Unida Pratencal) i L'Hospitalet (Alpha 63), que van contribuir a la presentació i difusió de l'assaig de Candel. Posteriorment van establir fermes relacions amb l'escriptor en l'àmbit polític o cultural. D'altra banda, el 2013, dintre de les celebracions del centenari del naixement de Salvador Espriu, Joan Soto, formant equip amb antics membres d'Alpha 63, va dirigir el muntatge de *Ronda de mort a Sinera* amb el grup de teatre de l'Ateneu de Cultura Popular de L'Hospitalet. *Ronda de mort a Sinera*, escenificació de textos narratius i poemes de Salvador Espriu, creada per Ricard Salvat l'any 1965, servia de referència per escenificar textos de Francesc Candel.

Un cop acceptat el repte, Joan Soto i el seu equip van dissenyar el muntatge teatral que van intitular *Candel, l'altre català*. El text consisteix en un recull de fragments d'*Els altres catalans*, adaptats en forma de diàleg mantingut per diversos personatges que apareixen en el llibre, amb la intenció de reflectir els continguts més rellevants de l'obra. S'hi intercalen dues històries escenificades de la novel·la *Donde la ciudad cambia su nombre* i una gran part del text d'una narració breu inclosa al recull *Trenta mil pessetes per un home*

titulada *Com més t'estimo, més t'apunyego*. El nexa d'unió entre els diversos elements s'estableix mitjançant quatre personatges: el Francesc, el Candel, el Quico i la Maria amb els quals es volen transmetre les reflexions i els sentiments de l'escriptor, expressats des dels diversos angles de la polièdrica personalitat, tot reflectint el significat de denúncia i esperança en què es fonamenta la seva obra.

Seguint altres experiències, un nombrós conjunt d'actors i escenògrafs provinents de diversos grups de teatre independent de la nostra ciutat participa en el projecte, creant una estructura escènica apropiada per transmetre els pensaments i sentiments que impregnen els textos. Cal fer una especial referència a l'artista Ferran Soriano, autor del disseny dels decorats i del cartell, ja que es tracta d'un escultor i pintor de gran prestigi, les obres del qual es troben en diversos espais públics de la nostra ciutat i escampats en un bon nombre de països arreu del món. La seva implicació en el projecte es fonamenta en la gran amistat que l'unia amb Candel, que l'ha portat a ser un dels patrons de la Fundació Paco Candel, i al fet que des de fa molts anys viu a L'Hospitalet i se sent molt integrat en el seu entorn.

Aquest grup escènic ha adoptat el nom d'Amics d'Alpha 63 en senyal de tribut a aquella associació juvenil hospitalenca a la qual pertanyien els impulsors del projecte, com ja s'ha dit abans. Alpha 63, organització molt activa els anys seixanta i setanta, va ser portadora dels aires de renovació i contesta que corrien al llarg del país, i fou precursora d'algunes de les polítiques culturals més reeixides de la nostra ciutat. Una de les seves línies més destacades fou precisament el grup de teatre, que va posar en escena obres amb un fort contingut reivindicatiu, social i cultural.

El Centre d'Estudis de L'Hospitalet (CEL'H) és qui dona la cobertura organitzativa al projecte. Per diverses circumstàncies aquesta entitat s'hi va sentir plenament identificada des del primer moment. Cal destacar el lligam personal i ideològic de Francesc Candel amb els fundadors del CEL'H i, a més, la condició de socis de l'entitat dels impulsors del projecte "Candel, l'altre català". També es compta amb el suport actiu de la Fundació Paco Candel, així com de la Parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida de L'Hospitalet que ha cedit l'espai on s'han pogut fer el assajos durant gairebé un any. Al fet que les representacions comencin al Centre Cultural la Bòbila de la barriada de Pubilla Cases, indret on van transcórrer algunes de les punyents vivències narrades per Candel, se li vol donar un valor simbòlic. Després les actuacions s'estendran a altres barriades, ben diverses, amb la voluntat d'arribar a un públic representatiu del teixit social de la nostra ciutat.

La resta d'activitats s'han programat amb la intenció de deixar ben palès que la finalitat del muntatge va molt més enllà de procurar un divertiment, tant als participants com als espectadors, tot i que de cap manera es renuncia al gaudiment del temps esmerçat per uns i altres. La reivindicació d'un escriptor que podria caure injustament en l'oblit, especialment per part dels joves, així com la reflexió, l'anàlisi, la denúncia i les propostes de futur per al nostre país són els motors essencials del projecte. La conferència inaugural, l'exposició i el debat sobre la realitat de la immigració avui en dia seran uns elements que poden ajudar a aconseguir les fites desitjades.

Jaume Miró

Membre d'Amics d'Alpha 63

La dignitat com a esperança

Era el 8 de desembre de 1964, en plena dictadura. Jo no tenia gaire clar què podria passar aquella nit a la sala d'actes del Col·legi Tecla Sala. L'activitat literària que havíem organitzat en aquesta ocasió no tenia un pronòstic gaire previsible. Francesc Candel havia de fer la presentació del seu darrer llibre, *Els altres catalans*, a L'Hospitalet, i el nostre grup Alpha 63 n'era el promotor.

Aquell dia tot va anar bé, vam poder salvar tots els inconvenients derivats de la censura, però sobretot i per

mi el més important de tot va ser l'oportunitat de conèixer una gran persona amb qui anys després vaig compartir altres projectes. Ell, com a regidor de Cultura del primer Ajuntament democràtic, va assumir la presidència del Patronat Municipal de Cultura que havíem creat durant la transició, del qual jo assumia la responsabilitat del funcionament. Ara, en acceptar el repte de portar la seva obra a l'escenari, he tingut molt clar que em podia adjudicar la llicència d'incorporar el record de la nit del Tecla Sala en una de les escenes.

¿Com ens podíem imaginar que aquella mirada que Candel desplejava per entendre la realitat social de la seva gent seria encara avui tan actual? Doncs, sí, encara ho és, i és per aquesta raó que hem volgut fer-la present a la nostra societat amb aquesta dramàtúrgia inspirada en el seu pensament i en els seus valors paradigmàtics.

El motiu pel qual ens proposem acostar aquesta sàvia mirada a la ciutadania d'avui és que parla de nosaltres, dels nostres orígens, dels nostres avantpassats, dels nostres barriis. Tots som presents en algun personatge dels seus llibres.

De la mateixa manera que el Paco confessa no tenir gaire tirada per als aspectes històrics i estadístics, els nostres personatges tampoc no s'hi entretenen i, en canvi, ens proposen que reflexionem sobre la dignitat massacrada de les persones que viuen en una pobresa extrema. Ell mateix, des de la seva personalitat polièdrica compartida amb Francesc, Quico, Maria i els seus parents i amics, que l'acompanyen al llarg de la representació, ens proposa una immersió en les seves vivències, emocions i pensaments.

L'acció se circumscriu als anys que van de final dels 20 a principi dels 60. Són els anys de les allaus humanes que Catalunya va integrar en el seu si. És una reflexió sobre les conseqüències, les llums i les ombres.

Parem atenció al que ens diu de les persones, i també de les barraques, dels suburbis, de la integració, de l'acollida, de la llengua, de les tradicions, de la cultura, dels joves, dels infants... I, sobretot, de l'esperança d'una vida millor en un sol poble... nou.

Joan Soto

Director de l'obra teatral *Candel, l'altre català*

Programa general

15 d'octubre de 2015, a les 19.30 h

AUDITORI BARRADAS

Presentació del projecte **Candel, l'altre català**. Acte institucional. En primer lloc, els representants de les institucions i organitzacions que participen en el projecte donaran la benvinguda i explicaran el contingut de les activitats.

Tot seguit, l'escriptor i polític **Ignasi Riera i Gassiot**, que fou amic personal i biògraf de Paco Candel, pronunciarà la conferència "**Un Candel proper i murri**".

22 d'octubre de 2015, a les 19.30 h

MUSEU D'HISTÒRIA. CASA ESPANYA

Inauguració de l'exposició cedida per la **Fundació Paco Candel**.

L'exposició "**Candel, la llibertat d'expressió**" és un repàs de la seva vida i obra. Recorre l'evolució del personatge des de la seva arribada a Barcelona i recull l'empremta que va deixar en diferents camps com la política o la literatura, mitjançant testimonis gràfics i sonors, objectes personals i obres d'art.

24 de novembre de 2015, a les 19 h

MASIA DE CAN RIERA

Taula rodona "**Els altres catalans del segle XXI**"

Introducció i conducció: **Jaume Botey**, doctor en antropologia, professor d'història de la UAB, membre del col·lectiu fundador del CEL'H.

Ponents: membres de comunitats d'immigrants instal·lades recentment a Catalunya.

Presentarà l'acte: **Jaume Miró**, membre del col·lectiu Amics d'Alpha 63 i del Centre d'Estudis de L'Hospitalet.

Amb el mateix títol i els mateixos objectius del llibre publicat per Francesc Candel l'any 2001, en què recull el testimoni de diversos immigrants que s'han d'enfrontar als problemes més bàsics de la immigració, es plantejarà un debat en què membres qualificats de col·lectius immigrants d'origens, ètnies i cultures diferents, així com els assistents que vulguin participar-hi, donaran les seves explicacions a un bloc de preguntes estructurades.

Representacions teatrals de *Candel, l'altre català*

24 d'octubre de 2015, a les 19 h. Centre Cultural la Bòbila. Estrena

25 d'octubre de 2015, a les 18 h. Centre Cultural la Bòbila

8 de novembre de 2015, a les 19 h. Auditori Barradas

14 de novembre de 2015, a les 19 h. Centre Cultural Bellvitge

21 de novembre de 2015, a les 19 h. Centre Cultural Santa Eulàlia

El Grup de Teatre Amics d'Alpha 63

presenta una adaptació lliure del pensament de Francesc Candel basada en el seu llibre *Els altres catalans*.

Candel, l'altre català

25 escenes repartides en dos actes i un entremès:

Primer acte

1. Pròleg

La primera allau

2. Maria
3. Els oncles
4. L'Enrique
5. Torrassa i Sants
6. Maria i Esteban

L'assassinat del fill de La Trapera

7. El crim
8. El entierro
9. El despacho parroquial
10. El juicio
11. El insomnio
12. La solució

La segona allau

13. Després de la guerra
14. Sala de joves.
Juventut Obrera Catòlica (JOC)
15. El debat popular

HI TROBAREM:

El personatge ...

Francesc, el narrador.

Candel, amic i confident.

Quico, el personatge de les ficcions.

Maria, el component femení.

Esteban i Antolín, la família.

El Enrique, l'amic.

Joves, obrers, professionals, professors, mossèn Galbany, els anarquistes, el comissari... el poble.

... I ELS SEUS PROTAGONISTES A:

L'assassinat del fill de La Trapera

El Juan de Dios, La Mujer, El Rengo, La Trapera, El Juan, El Pedro, Mossèn Lloveras, El Vicario, El Redondo, El Rubio, El Paquirri, Los Guardias, El Teniente, El Policía, Los Testigos, El Señor Pedro, La Maruja, La Pepita, La Josefa, El Defensor, El Ujier, El Juez i La Abogada.

Entremès

16. *Com més t'estimo, més t'apunyego*

Segon acte

Barraques

17. *Candel i Maria. Barraques*
18. *La barraca. Especulació i abusos*
19. *Candel i Maria. Els rellogats*

Suburbis

20. *Conferència*
21. *Tertúlia al carrer*

De com va morir el Tío Serralto

22. *El Tío Serralto*

Catalunya i futur

23. *Després de l'enterrament*
24. *Reunió de professors*
25. *Candel i els nens*

Com més t'estimo, més t'apunyego.

La Fuensanta, La Isabel, El Diego i L'Antonio.

De com va morir El Tío Serralto.

El Tío Serralto, Los Hijos, Las Hijas, La Nuera, El Cuñado, Los Abuelos, Los Vecinos i El Médico.

LLOC DE L'ACCIÓ:

La Catalunya dels anys 20 als 60, als barris de barraques.

REPARTIMENT

Albert Bascunyana

Francesc Cabrera

Joaquim Cortés

Francesc Diví

Helena Farrés

Laura Farrés

Cristina Flores

M. Lluïsa Galan

Montserrat de las Heras

Dolors Hermano

Arnau Martínez

Esther Martínez

Rosa Maurel

Jaume Miró

Octavi Monclús

Francesc, El Rubio, Testigo 2, El Tío Serralto
Guardia 2, Policía, Home, Vecino
Home anarquista, Juan de Dios, Voz del juez,
Professor 1

Antolín, Guardia 1, Teniente, El Señor Pedro,
Abuelo 1, Home

La Maruja, Jove de la JOC 3, Hija pequeña, Noia

La Mujer, Fuensanta, Dona, Noia, Vecina

Jove de la JOC 1, Dona, Noia, Vecina

Vecina, Dona

Dona, Hija 3

La Trapera, Hija 2, Dona

Nen

Jove de la JOC 2, Noia, Nuera

La Pepita, Voz de la Josefa, Dona sociòloga,
Professora 4, Dona

Home, Voz del Ujier, Comissari, Abuelo 2

Esteban, El Rengo, Obrero de la Seat, Hijo 2

Jesús Rocosa
Manel Sabariego
Dolors Sala

Enric Sanfeliu
Ramón Sanfeliu

Joan Soto
Anna Trias
Anna Maria Vilanova
Manel Zaragoza

Mossèn Lloveras, Mossen Galbany, Vicario
Quico
Dona anarquista, Dona periodista, Professora 2,
Dona, Vecina
Candel
El Enrique, Voz, Home constructor, Cuñado,
Professor 3
Juan, Pedro, Antonio, Médico, Voz del Defensor
Abogada, Isabel, Dona
Maria
El Redondo, Testigo 1, El Paquirri, Jove de la JOC 4,
Diego, Hijo 1

EQUIP TÈCNIC

Sergi Martínez
Adrià Pérez
Jordi Diví
Esther Martínez
Gloria Sala
Francesc Diví, Marc Basora
i Francesc Cabrera
Laura Farrés i Francesc Diví

Ajudant d'escena
Operador i disseny d'il·luminació
Operador i disseny de so
Assessoria de maquillatge
Gestió de vestuari

Estructura escènica i utilitatge
Regidors

EQUIP ARTÍSTIC

Ferran Soriano
Fundació Paco Candel
Joan Miró
Joan Soto i Jaume Miró
Francesc Diví,
Jaume Miró i Joan Soto
Joan Soto

Disseny del cartell i decorats
Fons documental
Música *leitmotiv*: *Camí vers l'esperança*
Adaptació del text i de la dramaturgia

Producció
Idea de l'espectacle i direcció

alpha 63

